

Osnova

- Citování literatury podle ČSN ISO 690
  - pravidla
  - odkazy
  - příklady
- Seznam použité literatury
- Citace
  - přímá
  - nepřímá (parafráze)

Pravidla pro citování

- norma ČSN ISO 690
  - více na stránkách:
<http://www.citace.com/CSN-ISO-690>
- norma APA (American Psychological Association)
  - více na stránkách:
<http://pedagogika.phil.muni.cz/studium/citacni-norma-apa>

Norma ČSN ISO 690

- pravidla pro úpravu bibliografických citací
- monografie, seriály, programy, aplikace, kartografické dokumenty, umělecká vystoupení, nahrávky, audiovizuální dokumenty, výtvarné umění, grafické dokumenty, hudební dokumenty, patenty, webová sídla
- nepředepisuje styl a interpunkci
- **pro všechny citace se používá jednotný styl, formát a interpunkce**

Zdroje údajů

- titulní stránka nebo její ekvivalent (úvodní obrazovka, etiketa na CD, lícová strana mapy apod.)
- rub titulní stránky (hlavička stránky apod.)
- obal
- doprovodná dokumentace

Zdroje údajů

- prvky, které nejsou v latině, se transliterují nebo romanizují podle normy
- každý prvek citace musí být oddělen (interpunkce, řez); systém interpunkce není předepsán, ale musí být konzistentní v celém seznamu

Prvky v bibliografických citacích

- jméno (jména) tvůrců (pokud jsou k dispozici)
- název
- součásti
- formáty a typy zdrojů
- vydání/verze
- místo vydání a nakladatel/vydavatel

Prvky v bibliografických citacích

- číslování a stránkování
- seriály a edice
- identifikátory
- dostupnost a umístění
- ostatní prvky

Tvůrce

- pořadí
  - příjmení
  - jméno (iniciály)
  - Příklad: SEKORA, Ondřej
- více tvůrců
  - dva až pět
    - Příklad: KOČIČKA, P. a F. BLAŽEK
  - více než pět
    - jména prvních pěti tvůrců, následovaná vhodnou frází, např. „a další“ nebo „et al.“

Název

- obvykle se uvádí kurzivou
  - KOČIČKA, P. a F. BLAŽEK. *Praktická typografie.*
- obvykle se podnázev odděluje dvojtečkou
  - HORKÝ, Milan. *Božena Němcová: Život Boženy Němcové.*
- dlouhý název: místo neuvedených slov na konci tři tečky
- **název není odkaz na webovou stránku**

Součásti

(např. příspěvek ve sborníku)

- název příspěvku je odlišen od názvu mateřského dokumentu
  - název příspěvku: normální řez písma
  - předložka „In:“
  - název mateřského dokumentu kurzivou
- Př.: NOUZA, J., J. ZDANSKY a P. CERVA.
System for automatic collection, annotation and indexing of Czech broadcast speech with full-text search. In: *Proc. of the 15th IEEE Mediterranean Electrotechnical Conference – MELECON 2010.*

Formáty a typy zdrojů

- Online
- MP3
- Mapa
- Noty
- Hudební vystoupení
- příklad
  - ČAPEK, Karel. *Válka s mloky*. Online.

Vydání a verze

- povinné, pokud se jedná o jiné než 1. vydání
- forma shodná s pramenem
- příklady (vydání)
  - 5. vydání
  - 2. dopl. vyd.
  - 3rd ed., revised
- příklady (verze)
  - Verze 10.11

Místo vydání a nakladatel/vydavatel

- místo vydání: nakladatel, rok vydání
- nepovinný údaj, vhodné u tištěných dokumentů
- Příklad: Praha: Grada, 2010

Datum nebo datum vydání

- vydání tištěné knihy
  - rok
- články např. v tištěných novinách
  - den, měsíc i rok
- elektronické zdroje
  - datum a čas poslední změny
  - datum a čas zobrazeného dokumentu (datum citování: [citováno 2023-09-29])

Rozsah dat, copyright

- rozsah dat: s pomlčkou (2009–2011)
- otevřený rozsah dat
  - 2013–
- copyright
  - © 2003

Číslování a stránkování

- číslu předchází jazykový zápis
  - ročník (roč.)
  - číslo (č., no.)
  - strany (pokud je text v češtině, píšeme s., v angličtině p.)
- rozsah stránek (např. citace příspěvku ve sborníku)
  - str. 25–45 (s pomlčkou)

Identifikátory

- pokud existuje, musí být uvedeno
  - ISSN (International Standard Serial Number) pro seriály, časopisy
  - ISBN (International Standard Book Number) pro monografie, knihy
  - PMID (číslo přidělené v databázi PubMed)
  - DOI (digitální identifikátor objektu)

Identifikátory

- ISMN (International Standard Music Number) pro hudebniny
- ISAN (International Standard Audiovisual Number) pro audiovizuální díla, tj. díla obsahující pohyblivý obraz se zvukem nebo i bez zvuku
- ISRC (International Standard Recording Code) pro zvukové záznamy a videonahrávky hudby, číslo není přidělováno nosiči, ale konkrétní nahrávce

Dostupnost a umístění

- síťová dostupnost
  - Dostupné z:
<https://dspace.tul.cz/handle/15240/172213>.
- fyzické umístění
  - Místo: Moravský zemský archiv v Brně. Fond G 426.

Ostatní prvky

- překlad
- ilustrace
- rozměry a velikost
  - 250 mm × 350 mm
- měřítko
  - 1 : 50 000
- velikost souboru
  - 80 MB

Bibliografická citace závěrečných prací

VZOR

TVŮRCE. *Název*. Bakalářská/diplomová práce.
Místo vytvoření, název školy (univerzita,
fakulta, popř. katedra), rok. Vedoucí práce.

PŘÍKLAD

KOLAŘÍKOVÁ, Jana. *Digitální učební materiály
pro první stupeň*. Bakalářská práce. Liberec
Technická univerzita v Liberci, Fakulta
přírodovědně-humanitní a pedagogická. 2010
Vedoucí práce Jan SOKOL.

Národní knihovna České republiky

- www.nkp.cz/
- Katalogy a databáze → Katalog Národní knihovny
- Katalogy a databáze → Souborný katalog České republiky
- možnost vyhledávání
  - zde je možné vyhledat základní údaje o knihách, časopisech, seriálech apod.
- možnost vygenerovat citaci (nutná kontrola)

Krajská vědecká knihovna Liberec

- <http://www.kvkli.cz/>
- vyhledání v katalogu
- zobrazení základních informací o vyhledaném informačním zdroji
- citace informačního zdroje podle různých norem
- nutná kontrola vygenerované citace

Repozitář DSpace

- <https://dspace.tul.cz/>
- vyhledání vysokoškolských prací na TUL
- možnost zobrazit pdf závěrečné práce
- zobrazit celý záznam
  - zobrazení informací potřebných pro vytvoření bibliografické citace
- pro vygenerování bibliografické citace – použít stránky www.citace.com

Metody citování a odkazování

- odkazování v textu
  - musí existovat propojení odkazů v textu s bibliografickými citacemi
- způsoby odkazování
  - systém autor-datum (harvardský systém)
  - číslování
  - průběžné poznámky
  - systém jmenných značek

Průvodce studenta FP tvorbou odborné (závěrečné) práce

elearning.tul.cz/course/view.php?id=10852

System pro zjišťování plagiátů

odevzdej.cz

Přímá citace

- přímá citace
  - doslovné převzetí části cizího díla
  - ne více než 10 % práce
  - vkládá se obvykle do uvozovek nebo se používá kurzíva
  - celý odstavec: možno odlišit např. odsazením textu zleva i zprava
  - autor a zdroj se cituje

Nepřímá citace

- nepřímá citace (parafráze)
  - vyjádření myšlenek cizího díla vlastními slovy
  - nemění se význam (důležité: text dokonale pochopit)
  - nedává se do uvozovek, ani se nepoužívá jiný řez písma
  - autor a zdroj se cituje